

MEMÒRIA DE L'ANY 2016

Síndic de greuges

Universitat Autònoma de Barcelona

Dr. Josep Font Cierco
25 de maig de 2017

Plaça Acadèmica, Edifici Rectorat, despatx A/1008, tel. 93 581 30 80, Bellaterra (Barcelona)
sindic@uab.cat · <http://www.uab.cat/sindic>

SINDICATURA DE GREUGES

MEMÒRIA DE L'ANY 2016

Introducció

Amb tota probabilitat escric aquesta memòria sent l'última que faré com a Síndic de Greuges de la Universitat Autònoma de Barcelona. Han passat un munt d'anys des del maig de 2009 quan vaig ser nomenat pel claustre d'aquesta universitat i ja he complert els vuit anys (dos períodes de quatre) que atorguen els Estatuts de la UAB i el Reglament del Síndic de Greuges.

Aquesta memòria inclou les sol·licituds ateses durant l'any 2016 i també les que s'han classificat durant els primers mesos del 2017. En el resum que se us ha entregat hi han algunes dades numèriques, com ha estat costum de presentar la memòria per aquest Síndic, i en aquest escrit voldria resumir les actuacions dels últims 16 mesos fent unes consideracions generals d'alguns dels problemes sistèmics que m'he trobat i que afecten a tota la universitat sense fer distincions amb apartats diferents entre els tres estaments: alumnes, personal docent i personal de l'administració i serveis.

Resum de les actuacions en els últims 16 mesos

En l'any 2016 s'han classificat 100 actuacions (62 d'elles relacionades amb aspectes acadèmics, 25 relacionades amb aspectes econòmics i la resta d'entitat variada). Durant els primers mesos de 2017 s'han atès 50 actuacions.

Un cop més s'han fet palès els problemes econòmics dels estudiants a l'hora de fer front al preu de les matrícules (cada cop més elevat), als problemes derivats de no pagar en el seu moment el fraccionament de la matrícula, al pagament de deutes acumulats (especialment dels interessos a causa de les anul·lacions de matrícules), a l'elevat preu de determinats màsters, etc.

Un problema puntual, aparegut a finals de l'any 2016, ha estat el pagament de les taxes corresponents a les tutories dels estudiants de doctorat amb beca: mentre els estudiants amb beques assignades via UAB, va ser la universitat la que es va fer càrrec del pagament d'aquestes taxes, els estudiants que rebien beca via Centres de l'Esfera (amb NIF diferent del de la UAB) van trobar algunes dificultats fins que els Centres acceptessin el pagament d'aquestes taxes a través de la part de la beca assignada al Centre, tal com feia la UAB.

Cal fer esment que el problema de l'augment general del preu de les taxes universitàries i el sistema de beques i ajuts a Catalunya ha estat tractat pel Síndic de Greuges d'aquesta Comunitat Autònoma, recollit en el seu informe al Parlament de l'any 2016 (pag. 221 i següents). En aquest informe es constata que *"Arran de la implantació del Pla Bolonya (2008) i l'aplicació del R.D. 14/2012 (2012), l'ensenyament universitari a Catalunya s'ha encarit en un 29%. El Govern català va optar al seu dia per la franja de preus més elevada...de manera que les taxes per els estudis universitaris a Catalunya són les més altes de l'Estat i unes de les més altes d'Europa."* *"Dels 178 casos d'impagament a la UAB del curs 2008/09 es va passar a 411 el 2013/14 i el mes de març de 2015 els alumnes afectats eren 1120 (xifra no definitiva)" ... "L'impagament de la matrícula pot donar lloc a la seva anul·lació i invalidar les matèries cursades. A més, el Decret de preus (emès cada any per la Generalitat de Catalunya) exigeix que les universitats demanin com a condició prèvia a la matrícula o l'expedició de títols o certificats el pagament del deute que pugui tenir l'estudiant en qualsevol universitat pública catalana més els interessos de demora, si escau."*

Com es pot veure, aquestes legislacions han afectat de manera molt penosa a les classes més vulnerables i majoritàries de la societat i el Síndic ha hagut d'intentar resoldre, sense massa èxit, moltes de les sol·licituds relacionades amb aquests problemes. A més, l'esforç del Govern de la Generalitat i de la pròpia universitat per compensar les restriccions i l'enduriment de criteris per accedir a les beques del programa general del Ministeri (que agreuja encara més el problema) a través de les beques Equitat o d'altres convocades per la universitat (a la UAB per exemple beques Finestreta) no és suficient per atendre les necessitats sorgides de la greu crisi econòmica que ha planat sobre tots nosaltres des de precisament el 2009 i plana encara fins avui dia (és a dir tot el període d'actuació del Síndic de Greuges de la UAB).

Per acabar-ho d'adobar, en l'àmbit dels programes de Màster oficials i de Doctorat, concretament dins dels programes de beques o contractes predoctorals, s'ha produït, a començaments de 2017 per part de la Tresoreria General de la Seguretat Social (TGSS), la modificació de la codificació d'aquests contractes, canviant el codi 401 (corresponent a un contracte per obra i servei) pel codi 420 (corresponent a un contracte en pràctiques). Això aplica també als contractes Ramon y Cajal (RyC). Aquest canvi comporta una sèrie de modificacions negatives en els drets d'aquests becaris predoctorals i als doctors RyC. Al final d'aquest document (annex 1) trobareu un informe molt detallat de la Dra. Belen del Mar López Insua de la Universitat de Granada sobre aquesta casuística amb propostes de solució concretes que la CEDU (Conferència Estatal de Defensors Universitaris) eleva al Ministeri. Sembla però que actualment existeix un status quo entre el Ministeri i la CRUE (Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles) en el sentit de què aquest canvi no comporti pèrdua de drets en aquests estaments.

També cal esmentar la incidència recurrent, any rere any, de les queixes relacionades amb alguns alumnes d'algunes de les Escoles adscrites a la UAB i a alguns Màsters propis impartits per institucions adherides a la UAB. Les primeres es refereixen substancialment a problemes acadèmics que les administracions de les Escoles no resolen amb l'eficiència que se'ls hi requeriria. Les segones es relacionen amb l'obtenció física del títol final dels estudis i/o amb els preus –a vegades abusius- dels estudis *versus* l'ensenyament que es proporciona als alumnes. El problema de la confecció del títol s'ha estès últimament als títols dels graus i doctorats de la pròpia UAB (falta personal per confeccionar la ingent quantitat de títols que s'han de tramitar) i també a la formalització de la targeta o carnet d'estudiant a causa del canvi d'entitat bancària que les suporta.

S'han detectat problemes extrauniversitaris relacionats amb les diferències o desigualtats de prerrogatives entre els titulats en els diferents plans d'estudis coexistents després de la reforma de Bolonya (llicenciats vs. graduats, llicenciats vs. graduats + màster, etc.): per exemple, s'han tramès sol·licituds de titulats en el grau de Psicologia o en els graus de Magisteri que no podien accedir a determinades places de l'administració. Aquests problemes sorgeixen perquè les legislacions corresponents no ha previst la compatibilitat adequada entre les diferents titulacions promulgades.

Encara que en petita quantia, s'han detectat algunes incidències relacionades amb l'atorgament de la qualificació "cum laude" d'algunes tesis doctorals per no haver omplert adequadament la butlleta de votació secreta per part d'un dels membres de la comissió o tribunal. Hauria de quedar ben clar en les normes corresponents que no es pot deixar en blanc la papereta, ja que és difícil imputar aquest fet a un membre determinat sense contravenir la privacitat de les dades.

Relacionat amb els estudiants, però també amb tots els altres estaments, el Síndic ha portat a terme, per pròpia iniciativa, una actuació davant de la Direcció dels FGC perquè es millorés el pas per les tanques de validació dels tiquets: molt sovint només estaven disponibles dues o tres d'aquestes tanques (el número total ja és de per si petit) i es formaven llargues cues. S'han reparat totes les tanques però encara persisteix en part el problema. La solució fora que aquests passos fossin reversibles i que a les hores punta s'obrissin tots; la Direcció de FGC ens va donar la raó i sembla que en un futur se'ns farà cas.

El Síndic també vol deixar explicitat que detecta un nombre no escàs de sol·licituds d'estudiants relacionades amb el presumpte incompliment de la guia de l'estudiant per part dels professors. Entenc que, per la llei del pèndol, ara estem a l'altre extrem de l'elongació: abans potser el professor tenia massa recorregut lliure per avaluar l'estudiant, però ara la rigidesa de la guia, cada vegada més estricta per les diferents avaluacions a les quals està sotmès l'alumne i perquè el professor no es vegi assenyalat, porta a ser considerada com un reglament fixa sempre a favor de l'estudiant i no com un marc d'actuació.

Presa del pols a la UAB

Un cop exposades de manera general les demandes dels estudiants i de la resta dels components dels altres estaments, deixeu-me prendre el pols a la nostra universitat després d'haver-hi treballat i viscut a prop de 50 anys, pràcticament els mateixos de l'aniversari que se celebrarà l'any vinent.

Convertir un no-res en el capital humà, científic i infraestructural actual, vertebrador d'una part important de l'àrea metropolitana de Barcelona i esperonador d'altres institucions universitàries de Catalunya, ha estat una obra ingent. Obra fina com la interpretació d'una partitura musical, en la que es necessita la participació de molta gent. Del compositor, del director d'orquestra, dels intèrprets (solistes i músics), del personal addicional, dels oients...

On estem ara?: Crec que en un impàs perillós. No veig conflictes greus entre el professorat i/o el personal d'administració i serveis (n'hi ha alguns, a vegades recurrents, però la majoria són normals en un conjunt tan nombrós), però sí que observo una característica ja expressada en altres medis: ens estem envellint de cop sense una reposició pensada i meditada. Aquesta dada ja la vaig indicar fa molts anys, estudiant la piràmide d'edats: vam copar els llocs de treball en un període molt curt i ens estem jubilant tots alhora. Els joves valuosos no troben feina a les indústries o al teixit social, altres opten per marxar del país. I els que s'han incorporat tenen contractes precaris, i els hi és difícil agafar les regnes del carro. Com vaig dir en una memòria anterior, les institucions tenen el prestigi que els hi dóna els que hi treballen, no es fan grans per elles mateixes.

Una casuística que, com va escriure la Rectora recentment, reflecteix el comportament de la societat actual, correspon a l'enfrontament, amb coartada ideològica, entre grups oposats. Enfrontament que, desgraciadament, es tradueix, presumptament, en accions violentes quan no s'haurien de traspasar els termes dialèctics que, si no estic malentès, vol dir art de discutir i/o dialogar. L'administració de la UAB i el Síndic han demanat de forma reiterada que es facin esforços per arribar a una pau pactada amb contrast de pensaments però amb absència de violència.

També cal dir que existeix una competència de les universitats amb els Instituts de Recerca: és més fàcil dedicar-se només a la investigació que conrear la missió universitària composta per terrenys variats com la docència i la recerca. Els diners públics, i també els privats, es dirigeixen fonamentalment cap als instituts, molts d'ells connectats amb un feble cordó umbilical amb la universitat, mentre aquesta veu com

disminueixen els seus pressupostos i no pot abastar com fóra necessari els dos camps. La situació em recorda l'època a mitjans el segle passat en la que es primava el CSIC en detriment de la universitat que es considerava una nosa per al poder polític.

M'agradaria veure com per l'arbre de la ciència hi puja saba nova que el faci fructificar: això seria el millor testimoni que els vells podríem donar a la Universitat Autònoma de Barcelona.

Agraïments

Un cop superats aquests vuit anys de síndic, vull agrair a tota la comunitat universitària el goig d'haver pogut servir a la UAB durant tants anys. Primer com a professor i investigador, també en càrrecs d'administració i finalment com a defensor de tots els que han sol·licitat actuacions degudes a temes vinculats amb la vida universitària. Em cansaria de donar noms dels qui m'han ajudat i han pensat en mi: Voldria agrair als alumnes, i en especial als alumnes de doctorat que tant han contribuït en la recerca del grup; a tots els companys de Químiques (als que els hi vaig donar classe i als que no); a tots els rectors, vicerectors, degans, coordinadors de titulacions, etc., sense distinció de gènere, per la seva confiança en mi però que també hauran patit les meves neures; als membres del Consell Social; a tot el personal d'administració i serveis, en especial als que han tingut més contacte amb mi: sense ells/elles mai hagués pogut fer tota la tasca que puc presentar davant els ulls dels que puguin estar escrutant-me. I finalment, vull agrair a la meva família, en especial a la meva muller Dolors que ha consentit que visqués més a la UAB que a casa.

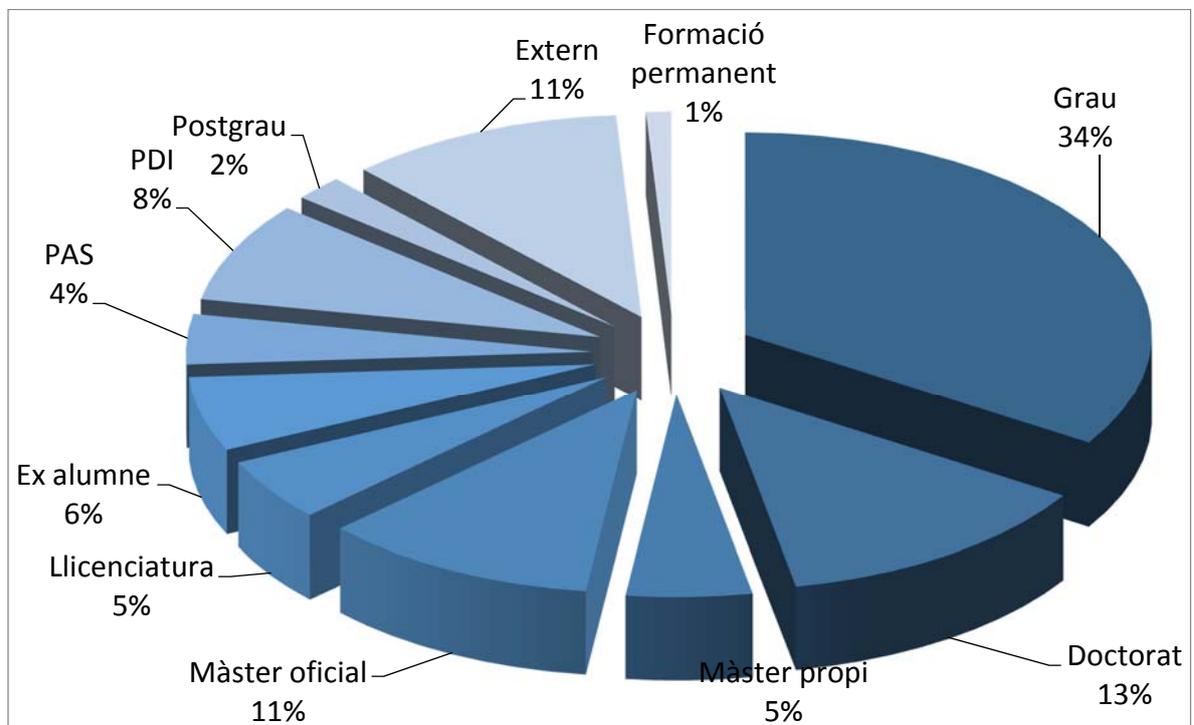
Bellaterra (Cerdanyola del Vallès), maig de 2017

Resum de les actuacions

Nombre d'expedients iniciats

Any 2010	182
Any 2011	199
Any 2012	195
Any 2013	147
Any 2014	139
Any 2015	117
Any 2016	100

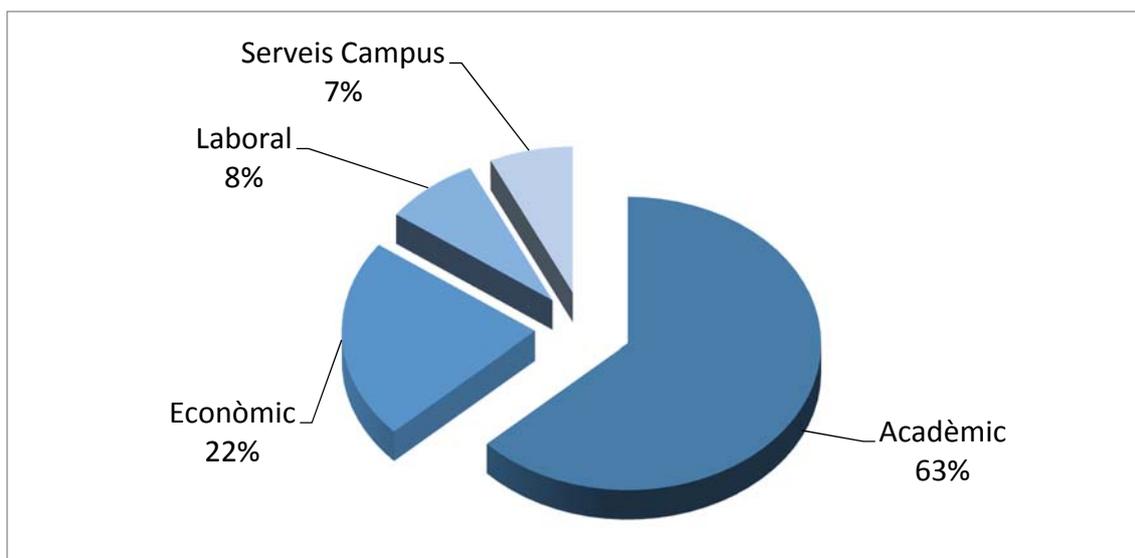
Estaments

Variació interanual

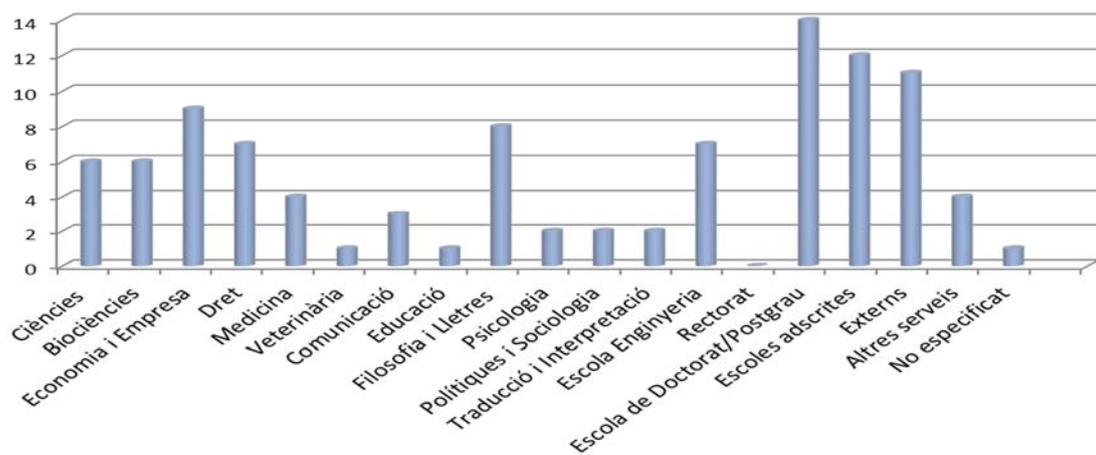
	2013	2014	%	2014	2015	%	2015	2016	%
Grau, diplomatura i llicenciatura	75	79	5%	79	59	-34%	59	39	-51%
Màster propi	11	9	-22%	9	7	-29%	7	5	-40%
Màster oficial	8	10	20%	10	11	9%	11	11	0%
Doctorat / Postgrau	14	10	-40%	10	14	29%	14	15	7%
Professorat	9	15	40%	15	11	-36%	11	8	-38%
PAS	8	3	-167%	3	4	25%	4	4	0%
Altres	14	13	-8%	13	11	-18%	11	18	39%

Àmbits

Instàncies per centres i serveis

CENTRES	Estudiants				Personal		Altres	TOTAL
	Grau	Diplomatura	Màsters	Doctorat	PDI	PAS		
	Llicenciatura		Postgrau					
Ciències	5	-	-	-	1	-	-	6
Biociències	1	-	3	1	1	-	-	6
Economia i Empresa	4	1	-	-	1	-	3	9
Dret	4	1	1	-	-	1	-	7
Medicina	4	-	-	-	-	-	-	4
Veterinària	1	-	-	-	-	-	-	1
Ciències Comunicació	2	-	1	-	-	-	-	3
Ciències Educació	1	-	-	-	-	-	-	1
Filosofia i Lletres	2	-	1	1	2	-	2	8
Psicologia	-	-	-	-	-	1	1	2
Ciències Polítiques i Sociologia	-	2	-	-	-	-	-	2
Traducció i Interpretació	1	-	1	-	-	-	-	2
Escola d'Enginyeria	3	1	-	-	2	1	-	7
Rectorat	-	-	-	-	-	-	-	0
Escola de Doctorat Escola de Postgrau	-	-	3	10	1	-	-	14
Escoles adscrites	5	-	3	1	-	-	3	12
Externs	1	-	1	1	-	1	7	11
Altres Serveis	-	-	2	-	-	-	2	4
No especificat	-	-	-	1	-	-	-	1
TOTAL	34	5	16	14	8	4	18	100

CONTRATOS PREDOCTORALES

Belén del Mar López Insua

Durante mucho tiempo la figura del becario de investigación ha estado desprovista de una regulación jurídica, por lo que debían ser las Universidades u otros organismos de investigación los que regularan las condiciones de acceso y prestación de servicios. Normalmente, la relación era 4 años de beca y sin que constara la existencia de ningún tipo de relación laboral y, por ende, de protección social. Esto implicaba más precariedad laboral y abuso a este colectivo. Sin embargo, posteriormente, el legislador comienza a darse cuenta de que la investigación constituye un elemento importante para nuestra sociedad, siendo así esencial para el progreso de una sociedad moderna. Comienza entonces, durante esta última década, un proceso de regulación de esta figura a la que todavía no se ha puesto punto y final, pues todavía queda mucho camino por recorrer.

Marcan un punto de inflexión en esta materia tres importantes normas:

1) **El Real Decreto 1326/2003, de 24 de febrero, por el que se aprueba el Estatuto del Becario de Investigación** y, claramente, se confirma la naturaleza de beca durante todo el periodo al que antes me he referido. Esta norma matiza, claramente, que el investigador beneficiario se encuentra extramuros del derecho laboral, por lo que la actividad que realiza no puede ser considerada por cuenta ajena, sino como una actividad formativa a cambio de una ayuda económica o beca que no puede ser considerado salario. "Sólo cuando el aspecto productivo prime sobre el formativo, la actividad del becario será considerado como laboral, en cuanto incorporada a la organización o institución" (STS de 13 de junio de 1988, 13 de abril de 1989 y 26 de junio de 1996). El TS está muy lejos de la realidad porque lo cierto es que el becario "se integra de modo efectivo en la organización del sujeto otorgante de la ayuda, a quien sin duda transfiere los resultados del trabajo experimental ligado a su formación".

2) Ante la necesidad de avanzar hacia la necesidad de protección de este colectivo nace el **Real Decreto 63/2006, de 27 de enero, por el que se aprueba el Estatuto Básico del Personal Investigador en Formación**. Gracias a esta norma se avanza, parcialmente, hacia la protección de este colectivo a través de la implantación del conocido sistema mixto 2+2, es decir, un periodo primero de beca (destinado a superar el DEA o TFM) y otro de contrato de dos años (bajo la figura del contrato en prácticas). Aquí ya se da un primer paso hacia la laboralización de este colectivo. De este modo quedan

protegidos en la mayoría de las contingencias (a excepción del desempleo durante los primeros años) y se mejora la situación que tenían hasta entonces¹.

La especialidad, en el caso de Andalucía, viene representado por la ya extinta beca FPDI en donde impera el principio (1+4)= total 5 años. Es decir, 1 año de beca, 1 año de contrato por obra y servicio, 2 años de contrato en prácticas y 1 año de contrato de investigación posdoctoral (a través de la figura del contrato por obra o servicio y bajo un régimen jurídico análogo a la figura del Profesor Ayudante Doctor).

Además, cabe indicar que se abandona con este RD la terminología de "becario" por la "personal investigador en formación".

3) Las pretensiones de los investigadores en formación no se habían alcanzado plenamente, por lo que años más tarde se publica la **Ley 14/2011, de 1 de junio, de la Ciencia, la Tecnología y la Investigación** (Ley de la Ciencia). Esta ley realiza algo importante y es que, elimina uno de los principales motivos que obstaculizaban la captación de talentos, como es "el escaso reconocimiento de la labor científica durante la primera etapa de formación", al considerar que la elaboración del DEA no es un trabajo menor, sino un trabajo formativo que constituye el comienzo de una profunda investigación sobre el tema elegido y, por el cual, el investigador en formación obtendrá el título de doctor.

De este modo, se crean una serie de figuras contractuales (la del acceso al sistema española de Ciencias, la del investigador distinguido...) entre las que destaca el contrato predoctoral (Art. 20 Ley de la Ciencia). Caracterizado por suprimir la opción beca+contrato, por la de contrato predoctoral (0+4). Gracias a esta norma el investigador en formación se encontraría bajo el paraguas del ET (en cuanto que formaliza un contrato por obra o servicio prorrogable hasta 4 años), pero con las especialidades de la Ley de la Ciencia.

Además, esta Ley de la Ciencias introducía un elemento importante en su Disposición Adicional segunda, en donde se disponía que en el plazo de dos años desde la entrada en vigor de esta ley se elaborará un **Estatuto del Personal Investigador en formación** en el cual se incluirán las prescripciones recogidas para el presente contrato predoctoral. Este plazo se encuentra a día

¹ No obstante, el RD 1493/2011, de 24 de octubre, por el que se regulan los términos y las condiciones de inclusión en el RGSS de las personas que participen en programas de formación, en desarrollo de lo previsto por la disposición adicional tercera de la Ley 27/2011, de 1 de agosto, sobre actualización, adecuación y modernización del sistema de SS... y el Real Decreto-Ley 5/2013, de 15 de marzo, de medidas para favorecer la continuidad de la vida laboral de los trabajadores de mayor edad y promover el envejecimiento activo, **han previsto la posibilidad de que aquellos que hayan participado en programas de formación, sin haber recibido ninguna cobertura en materia de SS, puedan recuperar, en parte, los periodos de cotización sin aportación.**

de hoy vencido (en concreto, el plazo límite estaba fijado a fecha de 2 de junio, de 2014).

Varios aspectos a destacar en las nuevas convocatorias de becas predoctorales:

1. Pueden acceder aquellas personas que acrediten una determinada cualificación académica (graduado universitario o licenciado con posterioridad al 1 de enero de 2013)
2. No hay límite de edad
3. Acreditar, según la formación académica, una determinada calificación (expediente académico)
4. Los solicitantes deben estar matriculados en un determinado programa de doctorado
5. Alternativamente, pueden estar en posesión del título de máster o matriculados de un programa oficial de máster
6. Retribución: en principio la Ley de la Ciencia establece en su artículo 21 que el salario se hará respetando el SMI (artículo 27 del ET), pero partiendo de la siguiente distribución salarial (art. 21 de la Ciencia), a saber: consiste en un 56% del salario fijado para categorías equivalentes (sería el Ayudante Laboral no doctor) en los Convenios colectivos durante los dos primeros años, el 60% durante el tercer año y 75% durante el cuarto año. Lo cierto es que, en la práctica, no se tiene en cuenta lo que establece el Convenio Colectivo de cada Universidad, sino que haciendo un guiño al contrato en prácticas, el contrato predoctoral (y partiendo de esa misma idea formativa), establece según la convocatoria unos márgenes ya definidos. Por lo que, al final, da lugar a que dependiendo del tipo de beca que se disfrute el salario es diferente (FPU, FPI, FPDI, CSIC, Plan Propio...).

Problemática actual

Durante el año 2016 la TGSS ha procedido a modificar la codificación de los contratos predoctorales, sustituyendo el código 401 (correspondiente al contrato por obra y servicio determinado) por el 420 (correspondiente al contrato en prácticas). Se trata de un cambio que se ha llevado a cabo no sólo en los nuevos contratos firmados, sino también en los prorrogados (con efectos retroactivos). Lo que, en principio, vulneraría claramente el artículo 9.3 de la CE que prohíbe la irretroactividad de las normas. Hay que tener en cuenta que

todas estas modificaciones se han llevado, sin advertir, a los afectados de dicho cambio.

Cabe señalar que este cambio se ha llevado a cabo a través de un Criterio técnico transmitido por la Dirección General de Empleo² y en virtud del cual, la TGSS (a fecha de 15 de febrero de 2016), ha dictado una instrucción por la que ordena a las entidades colaboradoras a realizar este cambio. Así pues, queda publicado en el Boletín de Noticias RED de la Seguridad Social lo siguiente: "A partir de ese momento los trabajadores en alta con contratos predoctorales, según lo establecido por la Ley de la Ciencia, deberán anotar la codificación 420 en el campo de TIPO DE CONTRATO y el valor 9921 en el campo RELACIÓN LABORAL ESPECIAL". Según la TGSS esto determina que ese pequeño "asterisco" (que se incorporará a las vidas laborales) no confunda el contrato predoctoral con el de prácticas. Esta regla entra en aplicación, tras avisar a todas las Universidades españolas implicadas, a fecha de 1 de septiembre de 2016.

Hay que resaltar que a estos efectos, el contrato de acceso utilizado para los investigadores de mayor cualificación y, por tanto, doctores pertenecientes al programa Ramón y Cajal lleva la misma codificación.

El Ministerio de Educación, Cultura y Deporte insiste en que (copio literalmente) "el cambio de tipo de CT para estas relaciones laborales no conlleva la modificación de las peculiaridades de cotización contempladas para estos contratos de trabajo, la reducción de la cuota empresarial a la Seguridad Social y el incremento de tipos de cotización por desempleo". Además, se trata (el contrato en prácticas) de una de las modalidades contractuales admitidas por la Ley de la Ciencias.

Pese a los argumentos esgrimidos, cabe decir lo siguiente (Mi opinión):

1. La NO publicación de un Estatuto del Personal Investigador en Formación ha hecho emerger una situación de incertidumbre, la cual ha motivado un retroceso en el conjunto de derechos y obligaciones que corresponden a las partes firmantes.
2. De acuerdo con el artículo 9.3 de la CE, no podrá la Administración retrotraer unilateralmente la aplicación de una norma al momento en que se firmo el primer contrato.

² Según ha publicado el Ministerio de Empleo y SS en una nota de prensa de fecha 3 de marzo de 2017, la iniciativa se ha efectuado a petición de la CRUE (Confederación de Rectores de las Universidades Españolas) y representantes de organizaciones de los trabajadores.

a) Entiendo que para que opere cualquier modificación en la naturaleza de un contrato predoctoral, previamente, deberá aprobarse por ley. Hecho que no se ha producido. Por lo que se entiende que se ha vulnerado no sólo la CE, sino también la Ley de la Ciencia. La TGSS carece de competencias para modificar unilateralmente la codificación de los contratos.

b) La nueva regulación, establecida través del contrato en prácticas, resulta difícil de casar con lo previsto por la Ley de la Ciencia, en cuanto ésta prevé el establecimiento de un contrato predoctoral de 4 años. Al tratarse de un contrato de duración determinada, los mismos fueron suscritos bajo la modalidad del contrato "por obra o servicio", al entender ser -en base a lo regulador por el artículo 15 del ET- que era el que mejor se adaptaba a dicho marco (3 años prorrogables por otros 12 meses más por convenio colectivo) y en tanto se publicaba un Estatuto del Personal Investigador en Formación que regulara dicha situación.

c) La regulación prevista por el contrato en prácticas (art. 11 ET) queda limitada a dos años de duración, lo cual resulta incompatible con lo previsto por la Ley de la Ciencia (que habla de 4 años). Y es que este tipo de contrato NO permite ampliar su duración a un periodo superior y de hacerlo, como de hecho se está haciendo, se vulneraría lo establecido por el ET. Ello provoca un perjuicio tremendo en nuestro jóvenes, pues viene claramente a precarizar y limitar aún más la investigación en nuestro país. Esto obliga, ineludiblemente, a que se creen otras fórmulas contractuales que vengán a prolongar ese contrato hasta los 4 años (tal y como prevé la Ley de la Ciencia en su artículo 20.2). **Se desnaturaliza así la modalidad del contrato en prácticas**, al crear un régimen jurídico singular al margen de los previsto por la Ley. No hay control, ni tampoco se ha efectuado ningún tipo de consulta con los sindicatos, lo que al término todo esto se traduce en una situación de completa inseguridad jurídica.

d) **Indirectamente**, esta nuevas reglas limitan el acceso al contrato predoctoral y posdoctoral a todos aquellos jóvenes mayores de 30 años (salvo cuando no hayan transcurrido más de 5 años desde la terminación de los correspondientes estudios o desde la convalidación del título en España)³. Y es que, recuerde que el límite de edad para el acceso al contrato en prácticas es de 30 años. Se origina así un nuevo retroceso, el cual había quedado superado por la Ley de la Ciencia.

e) **Con este cambio se ha suprimido la posibilidad de obtener una indemnización por fin de contrato**, tal y como preveía la Ley de la Ciencia en su artículo 21 para el contrato predoctoral.

³ Cabe tener en cuenta que en ninguna de las convocatorias de becas predoctorales y posdoctorales se establece límite de edad para su acceso y disfrute.

Esta situación ha conducido a una gran inestabilidad, inseguridad jurídica y revuelta a nivel nacional entre el colectivo de los predoctorales (principalmente), pero también de los posdoctorales pertenecientes al programa Ramón y Cajal. Actualmente, se están llevando a cabo actuaciones coordinadas a nivel nacional (a saber: la huelga convocada el pasado 9 de marzo o la prevista para antes de la semana santa de este año). La situación es de máxima precariedad.

Recientemente (en concreto, a fecha de 3 de marzo de 2017), el Ministerio de Empleo y SS ha publicado en una nota de prensa el "cambio en la asignación de los códigos de los contratos, a efectos de identificación, del 420 al 401". Sin embargo, volver a encuadrar a este colectivo a efectos de clasificación administrativa en el número 401 no soluciona el problema (en otras palabras, pasan a ser considerados como Personal investigador en formación, pero con los efectos del contrato en prácticas), pues no se trata de un cambio teórico, sino que lo que se persigue es la precarización de este colectivo. Por lo tanto, la solución vendría de la mano del legislador quien tendría que crear urgentemente un "Estatuto del Personal Investigador en formación" a fin de concretar las características propias de una relación especial, como es la del contrato predoctoral (lo que implicaría también la asignación de un código específico para este tipo de contrato). De este modo, se evitarían así situaciones jurídicas intermedias entre el ET y la relación laboral especial que establece la Ley de la Ciencia.